

let betegne en Tanke; men hvor lidet denne Tanke er kommen til praktisk Gjennemførelse, fremgaaer deraf, at den savner ethverformhelst officielt Udtryk. Hvad nu angaaer Assignationsvæsenet, da stod det ogsaa under Finantsministeren, dog saaledes, at al Correspondance for de særlige Sagers Vedkommende udgik fra Indenrigsministeriet. Saa compliceret var det hele Forhold. Efter min Overbeviisning var der een af to Ting man maatte gjøre, enten maatte man vende tilbage til den tidligere Ordning, eller ogsaa maatte man organisere det saaledes, at en særlig Departementschefspost med hvad dertil hører for Finantsager blev oprettet. Jeg glemte før at anføre, at hele den særlige Statsgjæld og Alt, hvad dermed staaer i Forbindelse, ligeledes besørgees under Finantsministeriet, uanset at det nominelt var bestemt, at den paagjældende Departementschef havde Referat til Indenrigsministeren. Naar man derfor vilde vælge det sidste Alternativ, maatte man altsaa ansætte en særegen Departementsdirecteur, under hvem alle de herhenhørende Contoirer bleve at henlægge, med Udførelse af hvad der var fælles. Det vilde saaledes være nødvendigt, at en heel Omorganisation fandt Sted, men det er ligesaa indlysende, at en saadan Omordning maatte føre til ikke ringe Udgifter. Jeg troer imidlertid, at en saadan Ordning er principielt urigtig, fordi den hele finantsielle Ovsigt over Statens Anliggender maa, efter min Mening, være concentreret hos een Mand, og kun der rettelig kan findes; selv affect fra, at her ingenlunde er en saadan Overflødighed af finantsielle Kræfter, at man til alle Tider kunde vente til Indenrigsminister at finde en Mand, der ligesaa godt kunde være Finantsminister — men selv under Forudsætning af, at en saadan finantsiel Digtighed var tilstede, kan jeg ikke troe, at en saadan Ordning, hvorved der paa den Maade skulde være to sideordnede Personer, i Tidens Længde kunde føre til Andet end til Uklarhed, Usikkerhed og Collisioner, og jeg indseer heller ikke, at en saadan Ordning med Hensyn til Controllen har den mindste Betydning; thi Finantsministeren er med Hensyn til dette Forhold selvfølgelig bunden ved Rigsdagens Beslutning, de gjældende Love, og staaer

under Rigsdagens Ansvar, saa at altsaa Posteringen mellem de forskjellige Kasser paa denne Maade fuldstændig og let kan foregaae. Jeg troede derfor, at det var i høi Grad ønskeligt, at vi saasnart som muligt kom tilende med denne unaturlige Adspaltning, som desuden fra første Færd af kom ind paa en halv tilfældig Maade, og som i sin Udvikling kunde føre til høist uheldige Resultater, og jeg skal tillade mig at gjøre den ærede sidste Taler opmærksom paa, at det Expedient, han anviste, formeentlig har Meget imod sig. Jeg skal naturligvis ikke komme tilbage paa det i sin Tid meget omtalte Forhold, hvortil han sigtede, men kun gjøre opmærksom paa, at det, der formeentlig stærkest officerede Rigsdagens Stilling til Spørgsmaalet, netop var det, at den ikke vidste, hvem den havde for sig, at Indenrigsministeren kunde henvisse til Finantsministeren, og denne igjen vise tilbage til Indenrigsministeren. At der iøvrigt ogsaa ved en saadan Ordning kan opstaae Collisioner med Hensyn til Dispositionen over de forskjellige af Statens Midler, hvor der finder Divergens Sted mellem de paagjældende Ministre, er jo Noget, der ligger meget let for; men selv hvor Ministrene ere fuldkomne enige, eller hvor en saadan Enighed kan tilveiebringes ved Forhandling, kan det meget let gjøre sig gjældende paa de underordnede Standpunkter. Jeg skal endnu bemærke, at den consequente Gjennemførelse af Systemet uden Tvivl ogsaa vilde have fordret, at det directe og indirecte Skattevæsen var gaaet over til Finantsministeren; men min ærede Collega og jeg bleve enige om, og det fandt ogsaa Hans Majestæts allerhøieste Bisald, at disse Sager burde blive under Indenrigsministeriet, væsentlig af den Grund, at de samme Forhold i de andre Landsdele henhøre under den særlige Minister, hvormod Finantsministeren med Hensyn til den egentlige Finantsforvaltning er Finantsminister for dem i samme Omfang og med samme Betydning, hvori han nu er det ligeoverfor Kongeriget. Der kommer dertil endnu særlige Grunde, hentede fra Realiteten, nemlig at der nylig gennem Indenrigsministeriet er udfærdiget en meget omfattende Lov med Hensyn til Stempelafgiften, og at det altsaa kunde ansees naturligt, at den hele Gjennemførelse af denne Lov, som jo